

Mökkiläiset käyttävät paikallisia palveluita

Kesämökkien ja mökkiläisten suurella määrällä on merkittävät taloudelliset vaikutukset. Työ- ja elinkeinoministeriö tutki asiaa vuonna 2011 ja totesi, että ne olivat Suomessa kokonaisuudessaan 7,4 miljardia euroa ja Pirkanmaalla 645 miljoonaa euroa. Koko maassa mökkeilyn arvioitiin saavan aikaan 90.000 vuoden työllisyysvaikutuksen. Koko maata koskevien tietojen perusteella voi laskea, että mökkiläiset kuluttavat Ruovedellä vuodessa noin 15 miljoonaa euroa. Tähän lukuun eivät sisälly maakauppojen hinnat eivätkä mökkimatkojen kustannukset.

Vuoden 2014 alussa toteutettu Ruoveden mökkiläiskysely pyrki selvittämään myös, mitkä palvelut mökkiläisille ovat tärkeitä ja kuinka tyytyväisiä he niihin ovat. Erikseen kysyttiin mökkiläisten mielipidettä kaupallisista ja kunnan palveluista. Niitä käsitellään alla lähemmin.

Kaupallisten palvelut mökkiläisten näkökulmasta

Mökkiläiskyselyssä kysyttiin erikseen vastaajien mielipidettä sekä palveluiden tärkeydestä että vastaajien tyytyväisyydestä niihin. Vastaajille annettiin valittavaksi vaihtoehdot yhdestä viiteen. Vaihtoehto yksi tarkoitti ei-tärkeää palvelua tai tyytymättömyyttä palveluun. Jos taas valittiin numero viisi, oli kyseessä erittäin tärkeä palvelu tai erittäin tyytyväinen vastaaja.

Oheinen taulukko esittää yhteenvedon palveluiden merkityksestä vastaajille ja heidän tyytyväisyytensä niihin. Taulukossa palvelut on esitetty tärkeysjärjestyksessä. Toisessa sarakkeessa esitetään vastaajien tyytyväisyys kyseiseen palveluun. Kolmannessa sarakkeessa on ero palvelun merkityksen ja koetun tyytyväisyyden välillä. Jos ero on positiivinen, ollaan palvelukseen tyytyväisempiä kuin sen merkityksen perusteella voisi odottaa. Jos ero on negatiivinen, ovat vastaajat tyytymättömiä palveluun.

	Tärkeys vastaajille 1-5	Vastaajien tyytyväisyys 1-5	Ero
Ruoka- ja muut päivittäistavarat	4,26	3,78	-0,48
Tien kunnossapito/auraus	4	4	0
Nuohous	3,98	3,92	-0,06
Terveydenhoitopalvelut	3,55	3,18	-0,37
Rautakauppatavarat	3,53	3,2	-0,33
Kukat ja taimenet	3,5	4,01	0,51
Rakennustarvikkeet	3,48	3,21	-0,27
Internet	3,34	3,15	-0,19
Kahvilapalvelut ja terassit	3,2	2,7	-0,5
Maanrakennuspalvelut	3,12	3,68	0,56
Rakentamis- / remontointipalvelut	3,07	3,4	0,33
Venesatama	3,07	3,03	-0,04
Puiden kaato tontilta	3	3,7	0,7
Ravintolapalvelut	2,89	2,39	-0,5
Mökkikoneiden huoltopalvelut	2,83	3,28	0,45
Julkiset liikenneyhteydet	2,72	2,06	-0,66
Kodinkoneet ja elektroniikka	2,69	3,59	0,9
Yksityiset terveydenhoitopalvelut	2,62	3,09	0,47
Polttopuiden ostot	2,55	3,62	1,07
Kirjat ja paperitarvikkeet	2,54	3,66	1,12
Mökin ylläpito/sekalaiset palvelut	2,47	3,13	0,66
Kampaamot ja parturit	2,46	3,37	0,91
Liikunta- ja hyvinvointipalvelut	2,43	3,19	0,76
Majoituspalvelut	1,76	2,35	0,59
Pesulapalvelut tai pyykinpesumahdollisuudet	1,69	2,24	0,55

Kaikkein tärkein palvelu on vastaajien mukaan ruoka- ja muut päivittäistavarat (4,26), mutta siihen ei olla yhtä tyytyväisiä kuin palvelun merkitys edellyttäisi (3,78). Seuraavaksi tärkeimmät palvelut kyselyssä olivat tien kunnossapito ja auraus sekä nuohous. Tyytyväisyys niihin vastasi niiden tärkeyttä. Kaikkein tyytymättömmimpiä vastaajat olivat julkisen liikenteen sekä ravintola- ja kahvilapalveluihin. Myös terveydenhoitopalveluissa sekä rakennustarvike- ja rautakauppal palveluissa olisi vastaajien mielestä parannettavaa. Rakentamistoiminta ei vastausten mukaan olekaan vähäistä. Seuraavien kahden–kolmen vuoden aikana erilaisia rakentamis- ja korjausprojekteja kertoi suunnittelevansa 96 vastaajaa eli viidennes kaikista kyselyyn osallistuneista. He arvioivat suunnittelemiensa projektien kustannusten olevan keskimäärin 16.700 euroa. Tämän perusteella Ruoveden mökkiläisten voi arvioida käyttävän rakentamiseen ja korjaamiseen noin 7–8 miljoonaa euroa seuraavien kahden–kolmen vuoden aikana. Tämä rahasumma ei kuitenkaan automaattisesti suuntaudu Ruovedelle, mutta tavoittelemisen arvoinen se kuitenkin on.

Kaikkein tyytyväisempiä vastaajat olivat niihin palveluihin, joiden merkitys on heille suhteellisen vähäinen. Kärkeen nousivat kirjat ja paperitarvikkeet, polttopuiden ostot, kampaajat ja parturit sekä kodinkoneet ja elektroniikka, joiden osalta tyytyväisyys ylitti selvästi merkityksen. Myös liikunta- ja hyvinvointipalvelut, puiden kaato tontilta sekä mökin ylläpitopalvelut saivat hyvät tyytyväisyysarviot.

Parhaiten tietoa Ruoveden palveluista saadaan Ruovesi-lehdestä ja Ruoveden palveluoppaasta, joihin ollaan tyytyväisiä niiden merkitystä vastaavalla tavalla.

Noin kolmannekselle vastaajille oli melko suuri tai suuri este paikallisten tuotteiden tai palveluiden ostamiselle tiedon puute. Sama oli tilanne koskien tuotteiden tai palveluiden saatavuutta tietyssä aikana. Sen sijaan toimitusten luotettavuus tai hinta ei vastaajille ollut merkittävä este. Tiedonpuute näyttää olevan suurena esteenä suorissa ostoissa tuottajilta, sillä vain neljännes vastaajista ilmoitti tällaisia kauppvoja tehneensä. Suoramyyntissä tuottajilla näyttäisi olevan paljon kehitettävää ja saavutettavaa.

Mökkiläiset ja kunnalliset palvelut

Kyselyyn osallistuneilta tiedusteltiin myös heidän käsityksiään Ruoveden kunnan palveluista. Heille annettiin arvioitavaksi oheisessa taulukossa näkyvät palvelut. Niin kuin kaupallisten palveluiden osalta, saivat kunnallisten palveluidenkin osalta parhaat tyytyväisyysarvosanat ne vaihtoehdot, joita ei pidetty erityisen tärkeinä. Tällaisia palveluita olivat kirjasto, kansalaisopisto ja liikuntapaikat.

	Tärkeys 1-5	Tyytyväi- syys 1-5	Ero
Jätehuolto, jätepiستت	4,3	3,63	-0,67
Kunnan yleinen suhtautuminen mökkiläisiin	4,15	3,49	-0,66
Kunnan palveluita tuottavan henkilökunnan suhtautuminen mökkiläisiin	4,11	3,64	-0,47
Kierrätyspiste	3,99	3,36	-0,63
Ongelmajätteen käsittely	3,91	3,28	-0,63
Rakennusluvut/rakennustarkastajan palvelut/rakentaminen	3,89	3,68	-0,21
Terveyskeskus, terveydenhuolto	3,86	3,36	-0,5
Mattojen pesupaikat	3,73	3,3	-0,43
Kunnallistekniikan saatavuus (vesi, viemäri, tie)	3,54	3,18	-0,36
Kunnan www-sivut	3,47	3,25	-0,22
Matkailuneuvonta (tiedon saanti mm. tapahtumista)	3,21	3,18	-0,03
Kirjasto	2,95	3,82	0,87
Urheilukenttä/liikuntapaikat	2,66	3,52	0,86
Kansalaisopisto	1,91	2,78	0,87

Tärkeimpinä kunnallisina palveluina pidettiin jätehuoltoon liittyviä asioita, kunnan yleistä suhtautumista mökkiläisiin, kunnan henkilökunnan suhtautumista sekä rakennustarkastajan palveluita. Kaikilla näillä vastaajien tyytyväisyys jäi jälkeen palvelualueiden merkityksistä. Kunnan ja sen henkilökunnan asennoituminen koettiin tärkeäksi, mutta kyselystä ei selviä, miksi vastaajat eivät olleet niihin tyytyväisiä.

Sen sijaan tyytymättömyys jätehuoltoon toistuu useassa kysymyksessä, jossa sai antaa sanallisia kommentteja. Se näkyi myös, kun kysyttiin, mikä on huointa Ruovedellä ja mitä mökkiläisneuvosto voisi tehdä mökkiläisten hyväksi. Vastaajat moittivat jätehuoltoa yleensä ja erityisesti ylitäytettyjä ja epäsiistejä jäteastioita sekä jätemaksujen hintaa. Mökkiläiset kyllä ymmärtävät kunnan vaikeudet ja ovat huolissaan sen näivettymisestä ja palveluiden heikkenemisestä.

Kun vastaajilta kysyttiin, mitä mökkiläisneuvosto voisi tehdä mökkiläisten hyväksi. Vastauksia tuli paljon ja ylivoimaisesti eniten ne toivoivat tiedotuksen parantamista. Erityisesti internetin käyttöä toivotaan lisäävän tiedotuksessa. Samaan asiaan liittyy Ruoveden kunnan osalta kunnan [www-sivut](#), joihin vastaajat toivovat parantamista. Kunta on ollut toiveista tietoinen ja on uusimassa verkkosivujaan tätä kirjoitettaessa. Toivottavasti mökkiläisten odotukset näkyvät uudistuksessa.